

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail:
urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
JP“ ELEKTROPRIVREDA HZ HB “ D.D MOSTAR
2010.GODINU**

Broj:06-06/11

Sarajevo, srpanj 2011. godine

MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju priložene bilance stanja Javnog poduzeća "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne" dioničko društvo Mostar (u daljem tekstu Društvo), sa stanjem na dan 31. prosinca 2010. godine i odgovarajuće bilance uspjeha, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o novčanim tijekovima za godinu koja se završava na taj dan, te reviziju usklađenosti poslovanja sa propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz financijska izvješća.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo je odgovorno za izradu i objektivnu prezentaciju ovih financijskih izvješća sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: uvođenje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su važne za pripremu i objektivnu prezentaciju financijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja poduzeća sa važećim zakonskim i drugim važećim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o financijskim izvještajima na temelju obavljene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH („Sl. novine FBiH“ broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i iznosima koji su objavljeni u financijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u financijskim izvješćima, nastalim usljed korupcije i prevare. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su važne za pripremu i fer prezentaciju financijskih izvješća, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Društvo je izvršilo ispravku vrijednosti potraživanja u iznosu od 30.550.691 KM od Elektroprijenosa BiH a.d. Banja Luka, iskazanih temeljem Prijedloga diobene bilance iz veljače 2006. godine, koja je uslijedila nakon donošenja Zakona o utemeljenju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 35/04) na teret rashoda tekućeg perioda, te za navedeni iznos umanjilo financijski rezultat, odnosno dobit za 2010. godinu. Međunarodni računovodstveni standard (MRS) 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih politika i pogreške, zahtijeva da se ovakva ispravka knjiži kao ispravka greške prethodnog perioda, što znači da je Društvo za navedeni iznos trebalo da umanji kapital, što je šire pojašnjeno u točki 5.9. Izvješća.
2. U okviru investicija u tijeku iskazana su ulaganja 11.818.576 KM u Projekt SKADA/EMS i Telekomunikacije (projekt operacije za prijenos) koja će biti prenešena na Elektroprijenos BiH a.d. Banjaluka Operativno područje (OP) Mostar, nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede. Na temelju navedenih ulaganja, precijenjene su i obveze u financijskim izvješćima na dan 31.12.2010. godine za 11.768.556 KM, što je šire pojašnjeno u točki 5.3. Izvješća

3. Dugoročni novčani depoziti u iznosu od 20.000.000 KM iskazani su u okviru pozicije-Udjeli u nepovezanim pravnim osobama, što je u suprotnosti sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, jer su isti trebali biti evidentirani na poziciji Dani depoziti, zadržane i plaćene jamčevine, što je šire pojašnjeno u točki 5.3. Izvješća.

Mišljenje sa rezervom:

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijska izvješća mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijska izvješća, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno, finansijski položaj Javnog poduzeća "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne", dioničko društvo, sa stanjem na dan 31. prosinca 2010. godine, rezultate njegovog poslovanja te novčani tijek, za godinu koja je završila na taj dan, sukladno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Financijsko poslovanje u tijeku 2010. godine, osim za naprijed navedene kvalifikacije bilo je usklađeno u svim materijalno značajnim aspektima sa važećom zakonskom i drugom regulativom.

Sarajevo, 22. srpnja 2011. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

Dr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

K A Z A L O

1.	UVOD	7
2.	CILJ, OBIM I PREDMET REVIZIJE	8
3.	OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU.....	8
4.	REZIME.....	8
5.	NALAZI I PREPORUKE	9
5.1	Sustav internih kontrola.....	9
5.2	Planiranje i izvješćivanje	10
5.3	Stalna sredstva	11
5.4	Tekuća sredstva – Novčana sredstva i potraživanja.....	15
5.4.1	Novčana sredstva.....	15
5.4.2	Potraživanja od kupaca.....	15
5.5	Kapital	17
5.6	Obveze i razgraničenja	18
5.7	Potencijalne obveze -Sudski sporovi.....	20
5.8	Prihodi	20
5.9	Rashodi	21
5.9.1	Troškovi zaposlenih.....	22
5.10	Financijski rezultat	24
5.11	Javne nabave	24
5.12	Vanbilančna evidencija	25
5.13	Proces IT sustav.....	25
6.	KOMENTAR	27

BILANCA STANJA na dan 31.12.2010. godina

	31.12.2010	31.12.2009
UPISANI, A NEUPLAĆENI KAPITAL		
B STALNA SREDSTVA	1.112.176.917	1.075.824.029
Stalna nematerijalna sredstva	3.098.652	3.729.010
Patenti licence ,zaštitni znak,koncesije i ostala prava	913.241	1.142.149
Računarski programi -softwere	2.185.411	2.586.861
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.087.456.316	1.070.543.341
Zemljište	36.886.390	31.942.767
Građevinski objekti	721.315.360	696.876.311
Postrojenja i oprema	249.608.938	187.453.409
Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	79.523.598	151.199.839
Prdujmovi za nekretnine postrojenja i opremu	122.030	3.071.015
Ostala stalna materijalna sredstva	16.656	11.656
Dugoročna financijska ulaganja	21.455.353	1.540.022
Udjeli u ovisnim društvima i dr povezanim osobama	247.139	247.139
Udjeli u nepovezanim pravnim licima	20.859.665	859.665
Dani zajmovi, depoziti kaucije	348.549	433.218
Sredstva klasificirana kao sred. Namijenjena za prodaju	149.940	0
TEKUĆA SREDSTVA	138.395.621	127.257.883
Zalihe	12.194.800	11.238.630
Potraživanja od prodaje	72.094.505	66.411.261
Druga kratkoročna potraživanja	5.761.092	35.286.323
Druga potraživanja	4.725.292	34.950.182
Potraživanja za PDV – ulazni porez	1.035.800	336.141
Kratkoročni financijski plasmani	10.141.257	170.168
Dani zajmovi, depoziti kaucije	10.000.000	0
Drugi kratkoročni financijski plasmani	141.257	170.168
Novac i novčani ekvivalenti	38.203.967	14.151.471
Aktivna vremenska razgraničenja	0	30
UKUPNO AKTIVA	1.250.572.538	1.203.081.912
Vanbilančna evidencija	327.106.377	327.016.191
KAPITAL	967.143.091	936.272.268
DUGOROČNE OBVEZE	225.350.881	211.483.104
Dugoročne financijske obveze- obveze po kreditima	142.978.756	127.899.837
Dugoročna razgraničenja i rezervisanja	82.372.125	83.583.267
KRATKOROČNE OBVEZE	58.078.566	55.326.540
Kratkoročne finansijske obveze	11.221.698	10.628.781
Obveze prema dobavljačima i druge obveze	42.711.608	42.100.173
Pasivna vremenska razgraničenja	4.145.260	2.597.586
UKUPNO (PASIVA)	1.250.572.538	1.203.081.912
Vanbilančna evidencija	327.106.377	327.016.191

Financijska izvješća potpisao je direktor i certificirani računovoda, a Nadzorni odbor ih je usvojio i odobrio njihovo izdavanje 25.02.2011. godine.

BILANCA USPJEHA za razdoblje 01.01. do 31.12.2010. godine

	31.12.2010.	31.12.2009.
Prihodi od prodaje	369.597.550	306.180.807
Troškovi za prodano	297.073.243	263.539.294
Bruto dobit	72.524.307	42.641.513
Drugi operativni rashodi	3.512.219	5.874.708
Dobit od operativne aktivnosti	69.012.088	36.766.805
Drugi finansijski prihodi	2.343.594	661.820
Dobici od prodaje stalne imovine	53.330	40.837
Ostali prihodi	10.996.645	4.981.436
Rashodi s osnova kamata	1.499.344	1.621.592
Drugi finansijski rashodi	1.480.543	223.027
Ostali rashodi	38.679.255	17.262.379
Dobit prije poreza	40.746.515	23.343.901
Porez na dobit	0	0
Neto dobit perioda	40.746.515	23.343.901

Financijska izvješća potpisao je direktor i certificirani računovoda, a Nadzorni odbor ih je usvojio i odobrio njihovo izdavanje 25.02.2011. godine.

IZVJEŠĆE O GOTOVINSKIM TIJEKOVIMA za 2010. godinu, zaključno sa 31.12.2010.godine

Red.b r	Opis	Oznak	31.12.2010	31.12.2009
		a	.	.
	Gotovinski tok iz poslovnih aktivnosti			
1	Neto dobit/dobitak		40.746.515	23.343.901
	Usklađivanje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	1.148.802	808.981
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)		
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	(+)	42.752.334	40.707.807
5	Rashodi (prihodi) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)		
6	Usklađivanje po osnovu finansijskih stalnih sredstava	+ (-)		
	Nerealizovani rashodi (prihodi) kod razmjene valuta na tržištu			(60.956)
7	(kursne razlike)	+ (-)	1.337.903	2.606
8	Ostala usklađ. za negotovins.stavke i tokove koji se odnose na ulag.i fin.akt.	+ (-)		
	9 Svega 2 do 8		45.236.039	41.458.438
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	(956.170)	4875.146
	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje		(5.683.244	
11		+ (-))	7.786.458
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	19.554.173	5.487.998
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	30	289
	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(2.969.178	(24.481.92
14		+ (-))	6)
	Povećanje (smanjenje) ostalih obaveza			(5.086.771
15		+ (-)	3.580.613)
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(41.445)	2.015.804
	Svega 9 do 16			(9.403.002
17			13.484.779)
	18 A. Neto gotovinski tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)		99.470.333	55.399.337
	Novčani tok od ulagačkih aktivnosti			
19	Nabavka (prodaja) stalnih nematerijalnih sredstava	- (+)	518.686	(2.636.557
	Nabavka (prodaja) stalnih materijalnih sredstava)
20		- (+)	59.191.359	(73.269.75
	Dani zajmovi (povrat zajmova) drugim pov. pravnim licima	- (+)		7)
21		- (+)		103.546
22	Stjecanje (otuđenje) drugih ulaganja	- (+)	20.000.000	
23	Dani zajmovi(povrat zajmova) drugim pravnim osobama	- (+)	(84.669)	
	B. Neto novčani tok od ulagačkih aktivnosti (19 do 23)		(79.625.37	(75.802.77
24			6)	4)
	Novčani tok od finansijskih aktivnosti			
25	Primici od izdavanja dionica i ost.oblika form.i poveć kapitala	(+)		4.473.320
26	Otkup(iskup) dionica i ostalih oblika kapitala	-		
27	Primljena pozajmljena sredstva	(+)	20.977.113	39.814.572
28	Povrat pozajmljenih sredstava	-	10.374.479	10.426.083
29	Isplate dividendi	-	9.328.267	3.238.056

Ostali novčani tokovi od finansijskih aktivnosti	(2.933.172	
30	-(+))	3.624.405
31 C. Neto gotovinski tok od finansijskih aktivn. (25 do 30)	4.207.539	26.999.348
32 Neto povećanje (smanjenje) gotov. na rač.i blagajni (A+B+C)	24.052.496	6.595.911
33 Početno stanje gotovine na računu i blagajni	14.151.471	7.555.560
34 Konačno stanje gotovine na računu i u blagajni	38.203.967	14.151.471
35 Neto povećanje (smanjenje) gotov. na rač.i blagajni (28-27)	24.052.496	6.595.911

Financijska izvješća potpisao je direktor i certificirani računovođa, a Nadzorni odbor ih je usvojio i odobrio njihovo izdavanje 25.02.2011. godine.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU za godinu koja je završila 31.12.2010. godine

Opis	Dionički kapital i drugi oblici temeljnog kapitala	Revalorizacijske rezerve	Ostale rezerve (emisiona premija, za konske i statutarne rezerve)	Akumulirana Dobit (gubitak)	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2008.	736.166.001	262.970.224		(82.668.729)	916.467.496
Učinci promjena u računov. politikama					
Stanje na dan 01.01.12.2009.	736.166.001	262.970.224		(82.668.729)	916.467.496
Učinci revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		(8.505.468)	794.092		(7.711.376)
Eto dobit/gubitak razdoblja iskazana u bilanci uspjeha				27.516.149	27.516.149
Stanje na dan 31.12.2009.god.	736.166.001	254.464.756	794.092	(55.152.580)	936.272.269
Stanje 01.01.2010. god.	736.166.001	254.464.756	794.092	(55.152.580)	936.272.269
Učinci revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava		(8.630.241)			(8.630.241)
Učinci revalorizacije dugoročnih financijskih plasmana			4.730.648		
Neto dobit/ gubitak razdoblja iskazana u bilanci uspjeha				34.770.415	34.770.415
Stanje na dan 31.12.2010.god.	736.166.001	245.834.515	5.524.740	(20.382.165)	967.143.091

Financijska izvješća potpisao je direktor i certificirani računovoda, a Nadzorni odbor ih je usvojio i odobrio njihovo izdavanje 25.02.2011. godine.

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
JP „ELEKTROPRIVREDA HZ HB“ d.d. MOSTAR
ZA 2010. GODINU**

1. UVOD

Javno poduzeće »Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne« d. d. Mostar (u daljem tekstu Društvo), ima pravni kontinuitet od 1992. godine kada je u upisano je u sudski registar kod Županijskog suda u Mostaru i od tada djeluje u 35 općina Federacije Bosne i Hercegovine. Od travnja 2004.godine posluje kao dioničko društvo.

Temeljni kapital iskazan je u iznosu od 736.166.000 KM, a podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica, nominalne vrijednosti od 100 KM.

Temeljni kapital sastoji se od: državnog kapitala koji čini 90% ili 662.631.000 KM i privatiziranog-dioničkog kapitala koji čini 10% temeljnog kapitala ili 73.535.000 KM.

Djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom; trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uključujući upravljanje elektroenergetskim sustavom, te izvoz i uvoz električne energije. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini iz poduzeća je od ožujka 2006.godine izdvojena djelatnost prijenosa električne energije.

Društvo je složena organizacija, organizirano po funkcionalnom i teritorijalnom principu. Evidencije o poslovnim aktivnostima se vode u organizacijskim jedinicama: proizvodnji, distribuciji i opskrbi, dok se distribucijske aktivnosti iskazuju po pojedinim područjima. Izvještavanje se vrši na nivou poduzeća kao pravnog subjekta, sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Temeljna organizacijska struktura Društva uspostavljena je kroz sljedeće organizacijske jedinice:

- Direkcija Društva,
- Proizvodnja električne energije,
- Distribucija električne energije,
- Opskrba električne energije,
- Ekonomski poslovi,
- Pravni poslovi i
- Razvoj.

Proizvodnja električne energije vrši se u hidroelektranama koje su organizirane kroz **dva sliva**:

Sliv Neretva kojeg čine: Pogon HE“ RAMA“ Prozor; Progon HE „MOSTAR“ Mostar, Pogon HE“PEĆ MLINI“ Grude; Pogon HE“ Mostarsko blato“ Mostar, te:

Sliv Vrbas kojeg čine: Pogon HE „JAJCE“ 1 Jajce; Pogon HE “JAJCE“2 Jajce i centar upravljanja sliva Vrbas.

Društvo prema teritorijalno-funkcionalnom principu djelatnost distribucije električne energije obavlja kroz sljedeće cjeline:

- Distribucijsko područje «Centar»,
- Distribucijsko područje «Sjever» i
- Distribucijsko područje «Jug».

Društvo prema teritorijalno-funkcionalnom principu djelatnost opskrbe električne energije obavlja kroz sljedeće cjeline:

- Opskrbno područje «Centar»,
- Opskrbno područje «Sjever» i
- Opskrbno područje «Jug».

Društvo ima udjel u temeljnom kapitalu poduzeća «Konstruktor-Neretva» d.o.o. Čapljina u visini 859.665 KM ili 14%, kao i većinski udjel u iznosu od 247.139 KM ili 57,14%, u Elektrokontrolu HZ HB «Čapljina».

Na dan 31.12.2010. godine u Društvu je bilo uposleno 1.815 zaposlenika.
Sjedište Društva je u Mostaru, Ul. Mile Budaka 106 A.

2. CILJ, OBIM I PREDMET REVIZIJE

Cilj naše revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje da li su financijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu sukladno sa važećom zakonskom regulativom i primjenjivim okvirom financijskog izvješćivanja. Za realizaciju navedenog cilja procjenjivat ćemo, da li rukovodioci primjenjuju važeće zakonske i druge propise, koriste sredstva za odgovarajuće namjene u okviru propisanih i danih ovlaštenja, ocjenu financijskog upravljanja, funkciju interne revizije i sistem internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu kao i sposobnost da otkrivaju i sprječavaju značajno pogrešna prikazivanja u financijskim izvješćima.

Zbog ograničenja vremena i resursa, revizijom nismo obuhvatili cjelokupno područje poslovanja, niti smo ispitivali sve transakcije. Revizijom nismo detaljno provjerili vanbilančnu evidenciju.

Sustavom uzorka ispitali smo procese i sa njima povezane financijske veličine vezane za planiranje poslovnih aktivnosti, imovinu, prihode, tražbine, obveze, značajnije troškove i rashode; kapital i procedure javnih nabavi, tako da postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za dalji rad za područja za koja smo smatrali bitnim, a vezana su za financijsko izvješćivanje.

3. OSVRT NA PRETHODNU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji BiH šesti put provodi reviziju financijskih izvješća Društva i usklađenosti iskazanih iznosa u izvješćima sa važećim zakonskim i drugim propisima. Prethodnom revizijom financijskih izvješća za 2009. godinu, dano je uvjetno mišljenje.

Društvo je ispoštovalo preporuke dane u prethodnom Izvješću, osim vrednovanja sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme nakon početnog priznavanja.

Društvo je angažiralo komercijalnu revizorsku kuću KPMG B-H d.o.o. za reviziju, koja je radila reviziju financijskih izvješća za 2010. godinu.

4. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja za 2010. godinu konstatirali smo određene slabosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo slijedeće preporuke:

- *Potrebno je da Uprava uloži dodatni napor kako bi ojačali i unaprijedili nadzor nad funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola i da ojača rad Odjela interne revizije.*
- *Investicione odluke donositi sukladno realnim mogućnostima, a da temelj za Izvješća budu računovodstveni pokazatelji.*
- *Organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja poduzeti aktivnosti da se izvrši razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrdi raspodjelu roba i usluga na objekte Elektroprijenos BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d Mostar.*
- *Na datum bilanca, vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.*
- *Intezivirati aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova.*
- *Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine poslovne promjene evidentirati na analitičkim računima koji po svom sadržaju i bilančnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisanog kontnog okvira.*

- *Pojačati aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.*
- *Poduzeti sve aktivnosti kako bi financijska izvješća Društva (bilaca stanja;bilanca uspjeha, izvješće o promjenama u kapitalu te izvješće o novčanim tijekovima) na datum bilancirana bili iskazani istinito i fer sukladno MRS i MSFI.*
- *Organi upravljanja su dužni poduzeti sve aktivnosti kako bi realizacija rashoda bila racionalna i sukladna sa utvrđenom namjenom i planom predviđenim sredstvima.*
- *Strateški planirati razvoj IT funkcija kako bi se osigurao IT sustav u skladu sa poslovnom strategijom razvoja.*
- *Preporučujemo osiguranje dostupnosti izvornog koda u slučaju nemogućnosti podrške od strane autora softvera.*
- *Izraditi internu web stranicu Društva –intranet u svrhu objave bitnih sadržaja i osiguranja dostupnosti korisnicima sustava.*
- *Preporučujemo procjenu IT rizika i samoprocjenu IT sigurnosti ključnih dijelova IT sustava kako bi se identificirale ranjivosti sustava i implementirale adekvatne sigurnosne kontrole.*
- *Preporučujemo podizanje nivoa sigurnosti IT implementacijom softvera za prevenciju i detekciju nedozvoljenih aktivnosti korisnika.*
- *Osigurati uvjete primjene istog nivoa sigurnosti na sve organizacione dijelove Društva.*
- *Osigurati adekvatne kontrole okruženja u prostoriji za server, pisane procedure startupa shutdowna.*
- *Preporučujemo izradu plana kontinuiteta IT operacija i Disaster recovery plan IT sustava.*

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 Sustav internih kontrola

Revizijski tim je izvršio procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja i konstatira:

Društvo je donijelo značajan broj internih akata u cilju uspješnijeg djelovanja sustava internih kontrola. U prosincu 2010. godine usvojeni su novi: Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Društva te Pravilnik o organizaciji poslova i sistematizaciji radnih mjesta organizacionih dijelova, sa utvrđenim opisom poslova i radnih zadataka svakog uposlenika i hijerarhijska odgovornost uposlenih.

Međutim i pored navedenog uočeni su sljedeći propusti u funkcioniranju sustava internih kontrola istaknuti kroz navedene revidirane procese: na stalnim sredstvima evidentirana su investiciona ulaganja koje ne čine imovinu Društva, a samim time su i obveze precijenjene; na datum bilanca, nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjena nadoknadiive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava; dugoročni depoziti nisu evidentirani na poziciji koja odgovara poziciji propisanoj kontnim planom; još uvijek su značajna nenaplaćena potraživanja od kupaca koja kroz ispravku vrijednosti terete troškove poslovanja; potraživanja od Elektroprijenosa BiH a. d. Banjaluka na temelju diobene bilance iz 2006. godine, ispravljena su na teret rashoda tekućeg perioda (što je umanjilo financijski rezultat), umjesto na teret kapitala; realizacija rashoda nije bila racionalna i suklda namjeni planom predviđenih sredstava.

Prilikom ocjene sustava internih kontrola izvršili smo uvid u izvješća Odjela za internu reviziju (u daljem tekstu Odjel IR) i konstatiramo. Odjel IR sačinio je Plan rada za 2010.godinu na temelju utvrđene Studije rizika. Aktivnosti Odjela IR u 2010. godini bile su: Pregled procedura nabavki; Upravljanje rizicima; Analiza financijskih izvješća 2006-2009. godina; Provođenje zakonskih propisa; Zaštita uposlenih na radu; Stručna osposobljavanja; Skladišno poslovanje; Očitavanje, fakturiranje i procedure prijema novih potrošača; Planiranje i praćenje ostvarenja troškova i Prihod od izvršenih usluga u distributivnoj djelatnosti. U Izvješću o skladišnom poslovanju Odjel IR utvrdio je određene propuste, te dao preporuke koje se odnose na: korištenje unificiranih zahtjeva za podizanje robe u svim organizacionih dijelovima Društva; način

potpisivanja zahtjeva za podizanje robe, te način kretanja dokumentacije o prometu roba u skladištu. U svim ostalim izvješćima Odjela IR nisu uočeni propusti.

Na temelju naprijed navedenog vidljivo je da uspostavljeni sustav internih kontrola ne funkcionira u potpunosti.

Preporuka:

Potrebno je da Uprava uloži dodatni napor kako bi ojačali i unaprijedili nadzor nad funkcioniranjem uspostavljenog sustava internih kontrola i da ojača rad Odjela interne revizije.

5.2 Planiranje i izvješćivanje

Trogodišnji plan poslovanja za period 2008-2010. godinu izrađen je prema usvojenoj Metodologiji izrade plana odnosno na temelju planirane elektroenergetske bilance za taj period; važećih cijena električne energije; procjene ostvarenih prihoda i rashoda u 2007. godini te važećih zakonskih propisa.

Plan i program poslovanja za 2010. godinu usvojen je od strane Nadzornog odbora i skupštine društva, a sačinjen je na temelju trogodišnjeg plana (2008-2010godina), sukladno Statutu Društva.

Skupština društva je 10.12.2010. godine usvojila Rebalans plana poslovanja.

Rebalansom plana poslovanja predviđeni su ukupni prihodi u iznosu od 362.293.316 KM, a ukupni rashodi u iznosu od 327.729.626 KM, sa planiranom dobiti od 34.563.690 KM.

Planom odnosno Rebalansom plana poslovanja nije predviđeno korištenje viška prihoda odnosno raspodjela dobiti sukladno članku 23 Zakona o javnim poduzećima.

Prihod od prodaje električne energije planiran je temeljem Elektroenergetske bilance i važećih tarifnih stavova za prodaju električne energije na teritoriji Federacije BiH i u direktnoj su vezi sa proizvodnjom, potrošnjom i razmjenom električne energije s drugim elektroprivredama.

Rebalansom plana poslovanja za 2010 godinu predviđena je naplata potraživanja od 97 %, dok je ista ostvarena 98,73%. Gubici na mreži distribucije električne energije planirani su od 15 %, a ostvareni 16,19 %

Proizvodnja električne energije u hidroelektranama, Rebalansom plana predviđena je 2.247,1 Gwh, dok je nabavka električne energije planirana 2.191,6 Gwh.

Planirani su i ostvareni sljedeći pokazatelji:

Redni Broj	Opis	Ostvareno 2009. god.	Rebalans plana 2010. god.	Ostvareno 2010.
1	2	5	4	5
I	Ukupni prihodi	311.864.900	362.293.316	382.991.119
II	Ukupni rashodi	288.520.999	327.729.626	342.244.604
III	Financijski rezultat (I - II) dobit	23.343.901	34.563.690	40.746.515

Ostvareni ukupni prihodi u 2010. godini su veći za 20.697.803 KM ili za 5,71 %, a ostvareni rashodi su veći za 14.514.978 KM ili za 4,43% u odnosu na planirane. Ostvarena je dobit u iznosu od 40.746.515KM, a što je veće u odnosu na plan za 6.182.825KM ili 17,89 %.

Sastavni dio Rebalansa plana poslovanja je i plan investicija čije je financiranje predviđeno iz vlastitih, kreditnih i ostalih izvora financiranja. Planom nisu predviđene garancije osiguranja kredita sukladno Zakonom o javnim preduzećima.

Investicije su planirane u iznosu od 82.140.088 KM, a od toga na nove investicije se odnosi 34.296.248 KM, a za dovršenje investicija u toku 47.843.840 KM.

Prema prezentiranom Izvješću o poslovanju u 2010. godini, planirano i ostvareno je sljedeće:

Ulaganja	Rebalans plana 2010	Ostvareno 2010	Razlika	% ostvare no
Proizvodnja	33.771.260	27.470.945	6.300.315	81,34
Distribucija	35.260.923	27.205.569	8.055.354	77,16
Opskrba	3.830.000	1.752.950	2.077.050	45,77
Direkcija društva i ostale organ.jedinice	9.277.905	2.960.549	6.317.356	31,91
Ukupno JP elektroprivreda HZ HB :	82.140.088	59.390.013	22.750.075	72,30

Ukupna vrijednost ostvarenih ulaganja u 2010. godini iznose 59.390.013 KM što je manje u odnosu na planirano za 22.750.075 KM ili za 27,70%.

Iskazni pokazatelji o ulaganjima u iznosu od 59.390.013 KM u Izvješću o poslovanju za 2010.godinu, ne odgovaraju iskazanim pokazateljima o ulaganjima u Bruto bilanci (računovodstvenim pokazateljima). Naime, u računovodstvenim pokazateljima ulaganja u investicije iskazna su u iznosu od 60.131.018 KM a ukupna ulaganja u iznosu od 63.568.573 KM.

Iako su u Izvješću o poslovanju dani uporedni pokazatelji ostvarenih investicija u odnosu na planirane, u Izvješću nisu dana nikakva obrazloženja za nerealizirane investicije.

Nadzorni odbor je usvojio Izvješće o poslovanju u veljači, a Skupština Društva u lipnju 2011. godine.

Izvješće o poslovanju, Društvo sačinjava polugodišnje i godišnje, dok se izvješće o ostvarenoj proizvodnji i potrošnji električne energije, fakturiranju i naplati potraživanja sačinjavaju mjesečno.

Izvješćivanje Regulatorne komisije za električnu energiju u Federaciji BiH (FERK) na temelju licence za obavljanje elektroprivredne djelatnosti (proizvodnja električne energije) vrši se mjesečno, tromjesečno, šestomjesečno i godišnje. Mjesečna izvješća se dostavljaju na zahtjev FERK-a, a ostala izvješća proizilaze iz dozvole za rad.

Revizijom je utvrđeno da Uprava Društva nije poduzela sve aktivnosti kako bi trošenje sredstava bilo racionalno. Ostvareni rashodi su veći za 14.514.978 KM ili za 4,43% u odnosu na planirane, dok su za 18 % veći u odnosu na prethodnu godinu. Pojedine pozicije rashoda su planom predviđene, iako se radi o rashodima za koje se ne može potvrditi da ne služe u poslovne svrhe, jer se radi o porezno nepriznatim rashodima, (regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade, premije osiguranja djelatnika, pokloni djeci djelatnika i naknade za državne i vjerske blagdane).

Navodimo samo primjer: planom poslovanja su predviđeni izdaci za vjerske blagdane (rashodi koji nisu u cilju ostvarenja poslovnih aktivnosti) u iznosu od 1.000.000 KM, a za naknadu za vjerske blagdane zaposlenika isplaćeno je 2.026.574 KM.

Preporuke:

Investicione odluke donositi sukladno realnim mogućnostima, a da temelj za Izvješća budu računovodstveni pokazatelji.

5.3 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u bruto iznosu od 1.342.006.418 KM, ispravak vrijednosti u iznosu od 229.829.501 KM, dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iznosi 1.112.176.917 KM.

	31.12.2010.	31.12.2009.
STALNA SREDSTVA	1.112.176.917	1.075.824.029
Stalna nematerijalna sredstva	3.098.652	3.729.010
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.087.456.316	1.070.543.341
Ostala stalna materijalna sredstva	16.656	11.656
Dugoročna financijska ulaganja i zajmovi	21.455.353	1.540.022
Sredstva kvalifikovana kao sredstva namijenjena za prodaju	149.940	

Stalna nematerijalna sredstva čine licence i računarski programi i projektna dokumentacija Ova imovina početno se vrednuje po trošku nabavke. Nakon početnog priznavanja vrednuju se po trošku

smanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirani gubitak od umanjenja. Amortizacija nematerijalnih sredstava vrši se primjenom linearne metode otpisa tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanja sredstva.

U odnosu na prethodnu godinu imovina je smanjena za 630.358 KM ili 17%.

Povećanje na ovoj imovini u 2010. godini izvršeno je u iznosu od 518.686 KM, a odnosi se na: nabavku: softvera za novu aplikaciju SAP-a 417.508 KM, nabavku licenci (licenca za autokad) 45.931 KM, te nabavka ostale nematerijalne imovine u iznosu od 55.247 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema knjigovodstvene vrijednosti 1.087.456.316 KM, čine 97,77% stalnih sredstava. Promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi u periodu od 01.01.2010. do 31.12.2010. godine iskazane su u sljedećoj tabeli:

1	2	3	4	5	7	8	9
	Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Nekr.post.i opr. u pripremi	Predujmovi za nekretnine post.i oprem,	Ukupno
1	Nabavna vrijednost						
	Stanje na dan 31.12.2009.	31.942.76	806.982.905	261.690.244	151.199.839	3.071.015	1.254.886.770
	- direk.pov.u 2010. godini	40.680	81.798	3.315.077	60.131.018		63.568.573
	- prijenos sa pripreme	4.902.943	48.928.663	77.558.145	(131.807.259)		(417.508)
	- otuđ., rash., otpis, isknj.		(284.232)	(549.011)			(833.243)
	- ostalo		(180.248)	2770		(2.948.985)	(3.126.462)
	Stanje na dan 31.12.2010.	36.886.390	855.528.886	342.017.225	79.523.597	122.030	1.314.078.128
2	Akumulir.amortizacija						
	Stanje na dan 31.12.2009.		110.106.594	74.236.835			184.343.429
	- amortizacija za 2010.		24.219.756	18.544.123			42.763.879
	-prijenos (sa) na		6	(248)			(242)
	- otuđ., rash., otpis, isknj.		(84.271)	(372.424)			(456.695)
	- ostalo		(28.516)				(28.560)
	Stanje na dan 31.12.2010.		134.213.526	92.408.287			226.621.811
3	Neto knjigov.vrijednost						
	Stanje na dan 31.12.2009.	31.942.767	696.876.311	187.453.409	151.199.839	3.071.015	1.070.543.341
	Stanje na dan 31.12.2010.	36.886.390	721.315.360	249.608.939	79.523.598	122.030	1.087.456.316

Nekretnine, postrojenja i oprema najvećim dijelom predstavljaju građevinski objekti i oprema za obavljanje djelatnosti proizvodnje, distribucije i ostalih poslova u okviru registriranih djelatnosti. Imovina koju je Društvo imalo u posjedu do datuma procjene (2004. godine) iskazana je po revaloriziranom iznosu, koji predstavlja njihovu fer vrijednost umanjenu za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja. Nekretnine, postrojenja i oprema nabavljeni nakon procjene vrednovani su po trošku nabave, odnosno, po nabavnoj vrijednosti.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja i opreme izvršena je sa stanjem na dan 31.12.2004 godine, od strane neovisnog procjenitelja "American Appraisal Hungary Co. Ltd" i „Ernst & Young Advisory Ltd. Na temelju sačinjenog Izvješća o izvršenoj procjeni fer vrijednosti, imovina Društva na dan 01.01.2005.godine, u poslovnim knjigama iskazana je u iznosu od 1.079.641.275 KM (povećanje imovine procjenom izvršeno je za 348.549.125 KM).

Na datum bilanciranja nije vršena procjena, je li vrijednost nekog sredstva umanjena, niti procjena nadokandive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje imovine

Prema naprijed iznesenim tabelarnim podacima na nekretninama, postrojenjima i opremi, desile su se sljedeće promjene:

Zemljište je iskazano u vrijednosti 36.886.390 KM. Povećanje u 2010. godini izvršeno je u iznosu od 4.943.623 KM, a odnosi se na: kupovinu zemljišta za Hidroelektranu Mostarsko Blato u iznosu 3.754.359 KM: kupovinu zemljišta za poslovni prostor-zgrada na Rudniku u iznosu od 939.771 KM, zemljište za zgradu u Širokom Brijegu u iznosu od 190.150 KM, te kupovina zemljišta od općine Čitluk za izgradnju skladišta za poslovnicu Čitluk u iznosu od 40.680 KM, te kupovina zemljište za trafostanice u ukupnom iznosu od 18.663 KM.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 721.315.360 KM. Povećanje na ovoj poziciji na nivou Društva, iskazano je u iznosu od 49.010.461 KM, a odnosi se na: kolaudaciju građevinskog dijela

Hidroelektrane Mostarsko Blato (HEMB) 40.520.549 KM; nabavka poslovnog prostora u Mostaru 1.737.789 KM; poslovnog prostora u Grudama 1.108.194 KM; poslovnog prostora u Livnu 656.538 KM; kolaudacija građevinskog dijela trafostanica 307.563 KM; građevinskog dijela dalekovoda 1.243.445 KM; građevinskog dijela NN mreže 2.747.790 KM; građevinskog dijela priključaka 418.933 KM te ostalih građevinskih dijelova 269.660 KM.

Smanjenje građevinskih objekata izvršeno je po Elaboratu o popisu (rashod građevinskih objekata i isknjiženje po kolaudaciji) u iznosu od 199.961 KM (nabavne vrijednosti 284.232 KM, te ispravke vrijednosti 84.271 KM).

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 249.608.939 KM, odnose se na: opremu za obavljanje proizvodne djelatnosti, uredski namještaj, transportna sredstva, mjerne i kontrolne uređaje i ostalu opremu. Vrijednost ove imovine povećana je u 2010. godini za 80.873.222 KM, a odnosi se na nabavku: opreme za Hidroelektranu Mostarsko Blato (HEMB) 70.873.751 KM; na opremu trafostanica 1.822.346 KM; na opremu dalekovoda 472.613 KM; na opremu NN mreže 1.287.698 KM; na priključke 924.530 KM; na opremu za obradu podataka 1.639.493 KM; ptt opremu 452.649 KM; opremu za klimatizaciju 1.070.354 KM; namještaj 170.542 KM; transportna sredstva 1.185.619 KM; alate, mjerne uređaje 358.239 KM, te nabavku ostale opreme u ukupnom u iznosu 615.388 KM.

Smanjenje na ovoj poziciji izvršeno je na temelju prijedloga popisne komisije za: rashodovanu, zastarjelu, neispravnu i dotrajalu opremu knjigovodstvene vrijednosti 176.587 KM (nabavne vrijednosti 549.011 KM, ispravke vrijednosti 372.424 KM).

Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi iskazani su u iznosu od 79.523.598 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u revidiranoj godini su 60.131.018 KM. Od iskazanih investicija u tijeku (početno stanje uvećano za ulaganja u revidiranoj godini), aktivirano je 131.807.259 KM ili 62,37%

U strukturi ulaganja: na proizvodnu djelatnost odnosi se 28.755.816 KM ili 47,82%; na distributivnu djelatnost 27.455.479 KM ili 45,66%; na ulaganja u opskrbu 1.108.194 KM ili 1,84%, te ulaganja na nivou direkcije Društva u iznosu od 2.813.529 KM ili 4,68%.

Ulaganja u proizvodne djelatnosti iskazana su u iznosu 28.755.816 KM, a odnose se najvećim dijelom na ulaganja u Hidroelektranu Mostarsko Blato (HEMB) 17.847.812 KM (tlačni cjevovod, strojnica i donji bazen 9.149.534 KM; elektrostrojarska oprema 2.715.922 KM; kamate i bankarske usluge 1.987.395 KM; dovodni kanal i akumulacijski bazen 1.390.990 KM; hidromehanička oprema 648.027 KM; revitalizacija agregata 554.370 KM; zatvarač na ulaznoj građevini evakuacijskog tunela 484.579 KM; pristupni put unutar 246.063 KM; dalekovod 2 x 110 kV 203.215 KM; regulacija korita rijeke Jasenica 120.798 KM; ulazna građevina, dovodni tuneli vodna komora 111.935 KM ostali materijalni izdaci za HEMB 234.984 KM).

Ulaganja u CHE Čapljina u iznosu od 6.190.556 KM (zamjena kabela 220kW 2.162.008 KM; 35 kW postrojenje CHE Čapljina 1.788.105 KM; dio generatora za pokretanje turbina CHE Čapljina 1.750.399 KM; mjerni strujni i naponski transformator 245 kW CHE Čapljina 490.044 KM, te ostala ulaganja u proizvodnu djelatnost: HE Rama-donacija iz KfW usluge konzultanta 379.740 KM; ostali materijalni izdaci-CHE Vrilo 305.417 KM; kamate i banko. troškovi, konsultantske usluge VEB Mesihovina 1.682.014 KM; revitalizacija i dogradnja klimatizacijskog stroja. HE Mostar 209.019 KM; sanacija AB ekrana HE Rama 146.047 KM; MHE Mokronoge 145.220 KM; strateška procjena utjecaja na okoliš TE Kongora 141.200 KM, oprema centralne nadzorne stanice na brani HE Rama 114.620 KM; energetske korištenje vjetra 107.964 KM, te ostala ulaganja u ukupnom iznosu od 1.484.207 KM

Ulaganja u distributivnu djelatnosti iskazane su u iznosu 27.455.479 KM, a odnose se na ulaganja u: trafostanice 5.740.255 KM; dalekovode 8.831.853 KM; mreže 8.745.360 KM; zgrada Poslovna Ljubuški 555.156 KM; centralno skladište DP Centar 305.077 KM; zemljište OP Nova Bila 101.950 KM; priključci 1.715.576 KM; ostalo (energetska studija, projektna dokumentacija telekomunikacijske opreme, rekonstrukcija poslovnih objekata, mjerna oprema) u ukupnom iznosu 1.460.252 KM.

Ulaganja u opskrbu izvršena su u iznosu od 1.108.194 KM, a odnose se na kupovinu poslovne zgrade u Grudama.

Ulaganja na nivou Direkcije Društva izvršena su u iznosu od 2.813.529 KM, odnose se na:

kupovinu poslovne zgrade u Mostaru 2.677.560 KM (građevinski dio 1.737.789 KM, zemljište u vrijednosti 939.771 KM) te ostala ulaganja 135.969 (softver, SAP, sada).

U 2010. godini aktivirano je investicija u tijeku u iznosu od 131.807.259 KM, a odnose se na: Hidroelektranu Mostarsko Blato 115.771.564 KM; CHE Čapljina 647.617 KM; oprema HE sliva Vrbasa 433.538 KM; oprema HE Rama 714.736 KM; poslovna zgrada u Mostaru 2.677.560 KM; poslovna zgrada u Grudama 1.108.194 KM; poslovna zgrada u Livnu 656.538 KM; zemljište za poslovni prostor u Širokom Brijegu 190.150 KM; poslovna zgrada u Tomislavgradu (distribucija) 130.429 KM; trafostanice 1.675.952 KM; dalekovodi 1.701.786 KM; mreže 4.035.105 KM; priključke 1.113.735 KM; nematerijalna imovina 417.507 KM; ostalo 532.848 KM.

Društvo je na dan 31.12. 2010. godine u okviru investicija u tijeku iskazalo 11.818.576 KM ulaganja koja ne čine imovinu Društva. Radi se o ulaganju u Projekt SCADA/EMS i Telekomunikacije (projekt se odnosi na operacije za prijenos), koji će biti prenešen na Elektroprijenos BiH a. d. Banjaluka Operativno Područje Mostar (OP Mostar), nakon postizanja statusa dijela Projekta koji se tiče Telekomunikacija za sve tri Elektroprivrede. Na temelju navedenih ulaganja vode se „fiktivne obveze“: prema dobavljaču Simens AG Osterreich u iznosu od 4.259.072 KM (a koje je izmirio Elektroprijenos BiH a. d. Banjaluka OP Mostar, nakon noviranog kredita EBRD 37972), te obveze po kreditu prema Europskoj banci za obnovu i razvoj (a koje izmiruje Elektroprijenos BiH a. d. Banjaluka Operativno Područje Mostar, nakon novacije EBRD kredita 891). U navedena ulaganja Društvo je uložilo svojih sredstava 50.020 KM, a koji se odnosi na špediterske troškove i carinsko evidentiranje.

Amortizacija materijalnih sredstava obračunava se linearnom metodom otpisa, na temelju procjenjenog vijeka trajanja sredstva za koje je izvršena revalorizacija. Za sredstva nabavljena nakon procjene vrijednosti, amortizacija se obračunava na temelju Nomenklature o razvrstavanju stalnih sredstava

Gradevinski objekti:

Gradevine i rađev. dio trafo stanica	2-10%
Betonski stupovi	5%
Drveni stupovi	6;7%

Oprema:

Oprema za distrib. (el.en. transforma.)	5%
Elektrto montažni dio trafo stanica	10%
Transportna sredstva u cest. prometu	14,3%
Računari i oprema za obradu podataka	20%

Nematerijalna imovina

Hipoteke i založna prava

Društvo ima ograničeno pravo raspolaganja sa sljedećom imovinom: zemljište i gradevine HE Rama u iznosi 189.509.164 KM, te zemljište i gradevine HE Peć-Mlini u iznosu 32.464.555 KM, jer je ista založena kao osiguranje plaćanja kredita.

Vlasništvo nad nekretninama

Na razini Društva imenovano je Povjerenstvo za poslove uknjižbe nekretnina Društva (koje su u vlasništvu ili posjedu). Prema podacima navedenog Povjerenstva, imovinsko-pravno stanje je riješeno za 882 nekretnine, dok je u tijeku postupak upisa prava vlasništva i drugih stvarnih prava za 2.421 nekretninu. Radi se o nekretninama na kojima su izgrađene trafostanice, izvodi, te priključni dalekovodi.

Ostala stalna materijalna sredstva iskazana su u iznosu od 16.656 KM, a čine ih umjetničke slike.

Dugoročna financijska ulaganja i zajmovi iskazani u iznosu od 21.455.353 KM, a čine ih:

udjeli u ovisnim društvima i drugim povezanim osobama 247.139 KM (većinski udjel Društva u Elektrokontrolu HZ HB Čapljina 57,14% ili 247.139 KM); udjeli u nepovezanim pravnim osobama 859.665 KM (udjel u temeljnom kapitalu poduzeća Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljina u visini 859.665 KM ili 14%); dugoročni novčani depozit u iznosu od 20.000.000 KM, dati zajmovi uposlenicima Društva u iznosu od 348.549 KM (koji se vraćaju iz osobnog dohotka uposlenika).

Dugoročni novčani depoziti u iznosu od 20.000.000 KM iskazani su u okviru pozicije-Udjeli u nepovezanim pravnim osobama. Navedeno je u suprotnosti sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine, koji glasi „ Poslovne promjene knjiže se na analitičkim računima koji po svom sadržaju i bilančnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisnog kontnog okvira.“ Navedena dugoročni depoziti trebali su biti evidentirani na poziciji- Dani depoziti, zadržane i plaćene jamčevine.

Sredstva klasificirana kao sredstva namijenjena prodaji u iznosu od 149.940 KM čini građevinski dio zgrade u poslovnicu Jajce koji je namijenjen prodaji (nabavna vrijednost 180.248 KM a otpisana 30.308 KM)

Preporuka

Organi upravljanja (Vlada FBiH; Nadzorni odbor i Uprava) svatko u okviru svojih nadležnosti i ovlaštenja poduzeti aktivnosti da se izvrši razgraničenje Projekta SCADA/EMS i Telekomunikacije na temelju Osnovnih ugovora i Amandmana, odnosno utvrdi raspodjela roba i usluga na objekte Elektroprivreda BiH i objekte JP Elektroprivreda HZ HB d. d. Mostar.

Na datum bilanca, vršiti procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadiive vrijednosti za takva sredstva, shodno zahtjevu MRS 36 Umanjenje sredstava.

Intenzivirati aktivnosti vezano za osiguranje dokaza o vlasništvu ili posjedu nekretnina kod nadležnih sudova.

Sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine poslovne promjene evidentirati na analitičkim računima koji po svom sadržaju i bilančnoj pripadnosti odgovaraju računima iz propisanog kontnog okvira.

5.4 Tekuća sredstva – Novčana sredstva i potraživanja

5.4.1 Novčana sredstva

Gotovina u blagajni i novac na računu vode se po fer vrijednosti u domaćoj valuti.

Novac i novčani ekvivalenti	31.12.2010.	31.12.2009.
Žiro račun- domaća valuta	31.659.817	13.924.902
Žiro račun-strana valuta	6.535.830	212.847
Blagajna i ostala novčana sredstva	8.319	13.722
Ukupno:	38.203.967	14.151.471

Osim novčanih sredstava iskazanih na poziciji novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 38.203.967 KM na dan 31.12.2010. godine, Društvo raspolaže sa 20.000.000 KM dugoročnih novčanih depozitita, oročenih po kamatnoj stopi od 3,40% na godišnjoj razini i 10.000.000 KM kratkoročnih novčanih depozita oročenih po kamatnoj stopi od 2,50% na godišnjoj razini.

Direkcija Društva raspolaže sa tri (3) centralna računa za unutarnji i inozemni platni promet, otvorena u sljedećim bankama: UniCredit banka Mostar, Hypo Alpe-Adria-Bank d. d. Mostar, Raiffeisen Bank d. d. BiH Mostar. Sa centralnih žiro-računa vrši se izmirenje obveza prema dobavljača za Društvo u cjelini, te iplata plaća za Direkciju Društva. Organizacioni dijelovi Društva vrše obračun plaća i drugih materijalnih naknada i upućuju Zahtjev za doznaku sredstava. Na temelju odobrenog Zahtjeva, prebacuju im se sredstva (nalog potpisuje generalni direktor i izvršni direktor za ekonomske poslove) na podračune otvorene za određenu namjenu. Prikupljanje sredstava od naplate električne energije i usluga vrši se putem prolaznih računa otvorenih za te namjere, koji se svakodnevno pune i prazne na centralni račun. Naplata energije od velikih potrošača vrši se na glavni centralni račun, a i fakturiranje tim kupcima vrši se u Direkciji Društva.

5.4.2 Potraživanja od kupaca

Na dan 31.12. 2010. godine iskazana su slijedeća potraživanja:

	31.12.2010.	31.12.2009.
POTRAŽIVANJA	87.996.854	101.867.782
Potraživanja od prodaje	72.094.505	66.411.261
Druga kratkoročna potraživanja	5.761.092	35.286.323
Kratkoročni finansijski plasmani	10.141.257	170.168
Aktivna vremenska razgraničenja		30

Ukupna potraživanja iskazana na datum bilance iznose 87.996.854 KM i u odnosu na prethodnu godinu manja su za 13.870.928 KM ili 13,62%. Potraživanja od prodaje u odnosu na prethodnu godinu uvećana su za 5.683.244 KM ili 8,55%. Druga kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 5.761.092 KM, u odnosu na prethodnu godinu smanjena su 6 puta. Naime, na ovoj poziciji u prethodnoj godini bila su iskazana

potraživanja od državnih institucija, odnosno od Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine a. d. Banja Luka u iznosu od 30.550.691 KM, koja su u 2010. godini isknjižena na teret rashoda (što je šire pojašnjeno u točki Izvješća-Rashodi) Kratkoročni financijski plasmani iskazani su u iznosu od 10.141.257 KM i u odnosu na prethodnu godinu uvećani su 60 puta, jer su na ovoj poziciji u 2010. godini iskazana kratkoročna oročena novčana sredstva u iznosu od 10.000.000 KM.

Potraživanja od prodaje nastala na temelju isporučene električne energije i izvršenih usluga su:

	31.12.2010.	31.12.2009.
Potraživanja od prodaje	72.094.505	66.411.261
- Kupci u zemlji	161.951.995	164.340.122
- Kupci u inozemstvu	6.291.013	1.634.588
- (Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca)	(96.148.503)	(99.563.450)

Potraživanja od kupaca se iskazuju po fakturiranoj vrijednosti, umanjenoj za ispravku vrijednosti.

Kupci u zemlji iskazani su u iznosu od 161.951.995 KM predstavljaju 96,26% ukupno iskazanih potraživanja od prodaje. Ova potraživanja čine distributivni potrošači (pravna i fizička lica i domaćinstva), tzv. "velepotrošači" potrošači električne energije, koji ispunjavaju uvjete definirane pravilima o Općim uvjetima za isporuku električne energije i ostali netarifni potrošači. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.388.127 KM ili 1,5%.

Najveća nenaplaćena potraživanja od kupaca u zemlji su: Elektrobosna Jajce 24.634.656; Klinička bolnica Mostar 4.495.717 KM; SPS Vitezit Vitez 2.633.232 KM; JP Broćanac Čitluk 1.611.312 KM; Livtex d.o.o Livno 1.242.073 KM; JP Komunalno Neum d.o.o 1.123.266 KM; Županijska bolnica Livno 881.916 KM; JP Komunalac Glamoč 483.576 KM; Čelik d.o.o Kreševo 506.473 KM; DP Krivaja 344.018 KM; Opća bolnica Jajce 389.733 KM; Dom zdravlja Drvar 375.280 KM; Javno komunalno poduzeće Ljubuški 337.546 KM; Vodovod Mostar 241.262 KM; Željeznice Federacije BiH 108.967 KM i drugi..

Kupci u inozemstvu iskazani u iznosu od 6.291.013 KM i u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 4.656.425 KM ili 3,8 puta. Ova potraživanja naplaćena su u 2011. godini. Prodaja ino kupcima vršena je iz energetske viškova, koji predstavljaju takozvane „bilančne viškove“ po zadovoljenju domaćih potreba. Tijekom tekuće godine, usljed povoljnih hidroloških okolnosti pojavili su se viškovi električne energije, koji su prodavani „dan za dan.“ U ovakvim slučajevima el. energija ima tretman burzovne robe (odnosno dobra) i cijene se formiraju na temelju cijena na svjetskim burzama, prije svih onih u okruženju (Frankfurt, Cirihi).

Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca iskazana je u ukupnom iznosu od 96.148.503 KM. U 2010. godini ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca na teret rashoda izvršena je u iznosu od 6.832.954 KM, a u prethodnoj godini ispravka vrijednosti potraživanja na teret rashoda izvršena je u iznosu od 16.128.760 KM. U 2010. godini naplaćeno je 3.905.767 KM potraživanja na kojima je izvršena ispravka vrijednosti u ranijem periodu.

Društvo, na datum bilanciranja vrši ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca za sva potraživanja starija od godinu dana. Naime, na temelju odluke Uprave Društva od 23.04.2009.godine, izvršena je izmjena Računovodstvene politike, te je utvrđeno da se vrši ispravka nenaplativih potraživanja u 100% iznosu i od pravnih subjekata, starijih od godinu dana (a ne starijih od tri godine kako je ranije bilo regulirano). Međutim Uprava Društva je 08.11.2010. godine izvršila dopunu Izmjenjene računovodstvene politike kojom se "Sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod. Sumnjivim i spornim potraživanjima smatraju se sva potraživanja ukoliko je ispunjen **bilo koji** od slijedećih kriterija: ako nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijea; ukoliko je obveznik utužio potraživanje ili podnio zahtjev za izvršenje nadležnom sudu, ako je pokrenut postupak prinudne naplate; ako su ta potraživanja prijavljena u stečajnom postupku nad dužnikom ili ako je postignut sporazum sa dužnikom u postupku stečaja ili likvidacije".

Na prijedlog Uprave Društva, Nadzorni odbor je donio Odluku o otpisu potraživanja u iznosu od 1.043.360 KM. Naime, Generalni direktor Društva imenovao je Povjerenstvo za popis nenaplativih, sumnjivih i spornih potraživanja. Na temelju utvrđenih kriterija za otpis potraživanja, Povjerenstvo je sačinilo Izvješće o popisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja koja se predlažu za otpis. U okviru otpisanih potraživanja 1.043.360 KM, utužena potraživanja iznosila su 700.980 KM, a neutužena potraživanja 342.380 KM.

Na temelju naprijed navedenog vidljivo je da akumulirana ispravka vrijednosti iznosi 96.148.503 KM ili 57,14% bruto potraživanja od prodaje. U 2010. godini ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 6.832.954 KM, a otpisana potraživanja 1.043.360 KM. U prethodnoj godini

ispravka vrijednosti potraživanja izvršena je u iznosu od 16.128.760 KM, a otpisana potraživanja 35.792 450 KM. U 2010. godini naplaćeno je 3.905.767 KM potraživanja na kojim je ranije izvršena ispravka vrijednosti. Iako je u odnosu na prethodnu godinu vidljiva tendencija opadanja nenaplaćenih potraživanja, još uvijek su nenaplaćena potraživanja veoma značajna, obzirom da Društvo ima sve mehanizme naplate potraživanja (isključenje, blagovremeno utuženje).

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 5.761.092 KM, a čine ih: potraživanja za više plaćene poreze i akontacije poreza 3.298.291 KM; potraživanja za ulazni PDV 1.035.800 KM; potraživanja od državnih i drugih institucija 1.274.727 KM; potraživanja za avanse 46.797 KM; potraživanja od zaposlenih 9.946 KM, te ostala kratkoročna potraživanja u iznosu od 95.531 KM.

Kratkoročni finansijski plasmani iskazani su u iznosu od 10.141.257 KM, a čine ih kratkoročni novčani depoziti u banci u iznosu od 10.000.000 KM, te drugi kratkoročni finansijski plasmani u iznosu od 141.257 KM (potraživanja po kreditnim karticama).

Preporuka

Pojačati aktivnosti u cilju osiguranja naplate isporučene električne energije, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, odnosno koristiti sve mehanizme da se smanji ispravka vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.

5.5 Kapital

U finansijskim izvješćima na dan 31.12.2010. godine, kapital je iskazan u iznosima:

	31.12.2010.	31.12.2009.
KAPITAL	967.143.091	936.272.268
Upisani/ temeljni kapital	736.166.000	736.166.000
Revalorizacijske i prenesene rezerve	245.834.515	254.464.756
Ostale rezerve (zakonske rezerve)	5.524.740	794.092
Akumulirana (zadržana) dobit	49.376.756	31.849.369
Akumulirani (zadržani) gubitak	(69.758.921)	(87.001.949)

Temeljni kapital društva iskazan je u iznosu od 736.166.000 KM, a podjeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica, svaka nominalne vrijednosti 100 KM.

Vlasnička struktura temeljnog kapitala je:

- 1.Vlada F BiH-državni kapital **90 %** (ili 662.631.000 KM)
- 2.Privatizacijski fondovi i pučanstvo **10%** (ili 73.535.000 KM)

Revalorizacije i prenesene rezerve iskazane su na temelju izvršene revalorizacije vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sa stanjem na dan 31.12.2004. godine. U odnosu na prošlu godinu smanjene su za 8.630.241 KM, odnosno za vrijednost obračunate amortizacije na revalorizirani dio stalnih sredstava. Navedeni iznos prenešen je na akumuliranu zadržanu dobit.

Akumulirana (zadržana dobit) iskazan je u iznosu od 49.376.756 KM (a koju čine: ostvarena dobit iz 2010.godine u iznosu od 40.746.515 KM i akumulirana dobit ostvarena iz povećanja amortizacije koja je rezultat povećanja vrijednosti imovine- izvršene procjene imovine na dan 31.12.2004. godine u iznosu od 8.630.241 KM).

Dana 28.06.2011. godine Skupština Društva donijela je Odluku o rasporedu akumulirane dobiti u iznosu od 49.376.756 KM kako slijedi:

- za zakonske rezerve u iznosu od 8.149.303 KM (20% dobiti ostvarene u 2010. godini),
- za dodjelu donacija u 2011.godini u iznosu od 600.000 KM,
- za isplatu dividende dioničarima 15.998.606 KM
- za pokriće dijela akumuliranog gubitka Društva u iznosu od 24.628.847 KM

Ostale rezerve (zakonske rezerve) iskazane su u iznosu od 5.524.740 KM i u odnosu na prošlu godinu veće su za 4.730.648 KM (zakonska obveza izdvajanja 20% dobiti ostvarene u prethodnoj godini)

Akumulirani (zadržani) gubitak iskazan je u iznosu od 69.758.921 KM. U odnosu na prethodni period umanjen je za 17.243.028 KM. Umanjene gubitka izvršeno je na temelju Odluke o raspodjeli dobiti za 2009. godinu, kojom je navodi iznos izdvojen za pokriće dijela akumuliranog gubitka Društva.

Revizijom je utvrđeno da Društvo nije iskazalo odgođene porezne obveze sukladno MRS 12 Porez na dobit u iznosu od 24.583.451 KM (10 % revaloriziranih i prenesenih rezerve), te za navedeni iznos nije umanjilo kapital odnosno revalorizirane i prenesene rezerve. Navedeno odgovorni obrazlažu pozivajući se na MRS 12 točka 47, 48 i 51 da odgođene porezne obveze trebaju odražavati porezne posljedice koje bi mogle nastati iz načina na koji subjekt očekuje na datum izvješćivanja o financijskom položaju, povrat ili podmirenje knjigovodstvene vrijednosti njegove imovine ili obveza. Društvo je u 2010. godini po članku 32 Zakona o porezu na dobit na temelju ostvarenih i plaćenih investicionih ulaganja u iznosu od 31.988.032 KM oslobođeno plaćanja poreza na dobit za narednih pet godina.

5.6 Obveze i razgraničenja

Računovodstvenim politikama je definirano da se obveze knjiže u momentu njihovog nastajanja samo na temelju validne dokumentacije (ugovori, fakture, zakonski propisi).

U financijskim izvješćima iskazane su obveze i razgraničenja u ukupnom iznosu 283.429.446 KM i veće su za 6,22 % u odnosu na predhodnu godinu, dok su kratkoročne obveze povećane za 4,97 %.

Struktura obveza je iskazana u sljedećim iznosima:

	Obveze i razgraničenja	31.12.2010.	31.12.2009.
I	Dugoročne obveze	225.350.880	211.483.105
1.	Dugor.obveze po kreditima i fin.rob.zajmovima	142.978.756	127.899.837
2.	Druga dugoročna razgraničenja	71.372.008	73.257.397
3.	Dugoročna rezerviranja	11.000.117	10.325.871
II	Kratkoročne obveze	58.078.566	55.326.540
1.	Tekući dio dugoročnih financijskih obveza	11.162.191	10.360.490
2.	Ostale kratkoročne financijske obveze	59.507	268.291
3.	Obveze prema dobavl. u zemlji i inostr.	28.621.972	31.591.150
4.	Obv. za ostale por. Dop.i druga davanja	6.677.137	4.970.000
5.	Obveze za PDV	3.557.876	2.141.480
6.	Druge kratkoročne obveze	3.854.623	3.397.543
7.	Pasivna vremenska razgraničenja	4.145.260	2.597.586
	Sveukupno	283.429.446	266.809.645

Dugoročne obveze u iznosu od 225.350.880 KM odnose se na: dugoročne financijske obveze po kreditima i zajmovima 142.978.756 KM, druga dugoročna razgraničenja 71.372.008 KM i dugoročna rezerviranja 11.000.117 KM.

Dugoročne financijske obveze po kreditima u iznosu 142.978.756 KM, se odnose na povučena sredstva sa izvještajnim periodom najvećim dijelom po osnovu zaključenih dugoročnih međunarodnih ugovora. U tijeku 2010. godine povučena sredstva iznose 24.914.839 KM, a razlika se odnosi na povučena sredstva u ranijim periodima.

Obveze za dugoročne kredite su iskazane pojedinačno po nominalnoj vrijednosti:

Davalac kredita	Valuta	Ugovorena vrijednost u originalnoj valuti	Povučena sredstva u KM u 2010.	Iznos obveze 31.12.2010. KM	Rok otplate	Kamatna stopa %
FAD/07-	EUR	18.406.508	0	17.445.608	2014-2034	0,30%
EBRD 599	KM	6.348.463	0	246.567	2002-2012	6,475%
IDA 3071-BOS	SDR	4.581.573	0	9.421.794	2008-2032	0,75%
IDA 3534-BOS	SDR	6.763.574	0	8.772.154	2011-2036	Lobor+0,75%
EBRD 891*	EUR	12.582.563	0	7.509.908		
EBRD 12413 (dio ex891)	EUR	1.398.082	0	993.503	2005-2015	Euribor+1%
EBRD 35806	EUR	18.997.877	0	29.415.656	2009-2021	Euribor+1%

ZABA 12,4/02	EUR	12.328.347	0	1.277.191	2004-2012	Libor+3,5%
ZABA 17/07	EUR	16.996.665	4.147.431	28.394.710	2010-2022	Euribor+3,1%
UniCredit 10/07	EUR	9.880.617	1.003.856	16.506.606	2010-2022	Euribor+3,1%
IDA 4197-BOS	SDR	600.000	194.484	738.033	2016-2026	Euribor+0,75%
EIB 23.871	EUR	19.900.000	19.569.069	22.257.026	2015-2036	Euribor+0,988% Euribor+0,71%
KfW 2005 65 838	EUR	10.000.000	0	0	2014-2022	Euribor+1,4%
KfW 2007 65 933	EUR	71.000.000	0	0	2013-2021	Euribor+1,4%
Ukupno:			24.914.839	142.978.756		

Prema prezentiranim podacima Odjela za implementaciju međunarodnih kredita, kredit evropske banke za obnovu i razvoj EBRD broj 891 potpisan je 02.11.2000. godine i postao je efektivan 11.04.2002. godine. Pripadajući dio kredita za EP HZ HB iznosio je 12.582.563 EUR.

Kredit je namijenjen financiranju sustava SCADA/EMS i Telekomunikacije, uključujući i konzultantske usluge za nabavku spomenutih sustava.

Tri Elektroprivrede u Bosni i Hercegovini su dijelom svojih kredita financirale Elektroprijenos BiH i NOS BiH. Nakon što su pomenuta Društva postali pravni subjekti došlo je do potrebe za inoviranjem kreditnog sporazuma EBRD 891. Izvršeno je razgraničenje između JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar, NOS-a BiH i Elektroprijenosa BiH i potpisana Tablica razgraničenja 02.07.2007. godine, od strane ovlaštenih osoba Elektroprivrede HZ HB, NOS-a BiH i Elektroprijenosa BiH i to:

Kredit ukupno u EUR	EP HZ HB	ELEKTROPRIJENOS BiH	NOS BiH
12.582.563	1.398.820	10.001.709	1.182.033

Dana 13.12.2007. godine u prisutnosti predstavnika EBRD-a, predstavnika Mistarstva financija i tezora BiH, Mistarstva financija Federacije BiH i Republike Srpske te predstavnika JP Elektroprivrede HZ HB, JP Elektroprivrede BiH, Elektroprivrede Republike Srpske, Elektroprijenosa BiH i NOS-a BiH potpisan je Sporazum o otkazivanju povučenog i otplaćenog dijela kredita zaključno sa 31.12.2007. godine.

Novacijom kredita za Elektroprijenos BiH i NOS BiH sredstva su podijeljena na dva dijela: stari zajam (povučeni, a neotplaćeni dio do 31.12.2007. godine) i novi zajam (preostali iznos za povlačenje nakon 31.12.2007.godine).

Obveze Elektroprijenosa BiH-OP Mostar po kreditu EBRD 891 u poslovnim knjigama Elektroprivrede HZ HB iznose od 7.509.908 KM (3.839.755 EUR). Iznos se odnosi na povlačenja i otplate kredita koje je Elektroprivreda HZ HB izvršila u ime Elektroprijenosa BiH-OP Mostar do novacije kredita EBRD 891.

Potrebno je napomenuti da Elektroprivreda HZ HB u svojim knjigama ne vodi inovirani kredit EBRD 37972 budući da aplikacije po tom kreditu pravi Elektroprijenos BiH i plaća preuzete obveze po istom. Međutim JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar u svojim poslovnim knjigama vodi obveze prema Siemensu AG, (koji i dalje ispostavlja fakture na JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar) iako je po inoviranom kreditu 891 to obveza Elektroprijenosa BiH. Elektroprijenos BiH vrši plaćanje ispostavljenih faktura od Siemensu AG prema JP Elektroprivreda HZ HB d. d. Mostar dok JP Elektroprivreda HZ HB d. d. Mostar u svojim poslovnim knjigama iskazuje obvezu koja se odnosi na Elektroprijenos BiH. Iskazana obveza na dan 31.12.2010. godine prema Siemensu AG koja se odnosi na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije, a koju izmiruje Elektroprijenos BiH- OP Mostar nakon novacije kredita EBRD 891 iznosi 4.259.072 KM.

Tako da ukupne obveze koje se odnose na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije iskazane u poslovnim knjigama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar iznose **11.768.980 KM** i to kako je naprijed navedeno **7.509.908 KM** se odnosi na povlačenja i otplate kredita koje je Elektroprivreda HZ HB izvršila u ime Elektroprijenosa BiH - OP Mostar do novacije kredita EBRD 891 i **4.259.072 KM** su obveze koje se odnose na sustav SCADA/EMS i Telekomunikacije, a koje izmiruje Elektroprijenos BiH-OP Mostar nakon novacije kredita EBRD 891 prema Siemensu AG, a fakture se knjiže u poslovnim knjigama JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar.

Knjiženje obveza u svojim poslovnim knjigama u iznosu od 11.768.980 KM, a koje izmiruje i koje se odnose na Elektroprijenos a.d. Banja Luka nije sukladno okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća tačka 60 do 64 MRS.

Dugoročna razgraničenja u iznosu od 71.372.008 KM odnose se na unaprijed naplaćeni odloženi prihod koji se sučeljava sa troškovima amortizacije. Ovi prihodi se odnose na donirana sredstva od Austrijske vlade, Talijanske vlade, Njemačke vlade itd za sanaciju proizvodnih objekata i objekata u distribuciji.

Dugoročna rezerviranja u iznosu od 11.000.117 KM odnose se na rezervirane mirovine i jubilarne nagrade sukladno MRS 19. U 2009. godini Društvo je po preporuci komercijalne revizije izvršilo primjenu svoje računovodstvene politike i MRS 19 „primanja zaposlenih“ te izvršilo knjiženje dugoročne obveze za dugoročna primanja zaposlenih (jubilarne nagrade, otpremnine). Rezerviranje obveza izvršeno je temeljem aktuarskog mišljenja o primjeni MRS 19-„primanja zaposlenih“.

Kratkoročne obaveze u iznosu od **58.078.566** KM odnose se najvećim dijelom odnose na tekući dio dugoročnih finansijskih obveza 11.162.191KM i na obveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu 28.621.972 KM (od čega se na Siemens Beč odnosi 4.259.072 KM što je pojašnjeno uz dugoročne kredite), na obveze za poreze i doprinose i druga davanja 6.677.137 KM, na obveze za PDV 3.557.876 KM te na druge kratkoročne obveze koje se odnose na ukalkulirane neto plaće i naknade plaća za prosinac 2010. godine 3.854.623 KM (koje su isplaćene u siječnju 2011. godine), na pasivna vremenska razgraničenja 4.145.260 KM, te na ostale kratkoročne finansijske obveze 59.507 KM.

Temeljem naprijed navedenog ne možemo potvrditi da su obveze na dan 31.12.2010. godine iskazane sukladno okviru za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća tačka 60 do 64 MRS te su na datum bilanciranja precijenjene za iznos od 11.768.980 KM.

5.7 Potencijalne obveze -Sudski sporovi

Prema predočenoj evidenciji o podnesenim tužbama Uprava je pokrenula 1.948 tužbi protiv fizičkih i pravnih osoba za nenaplaćena potraživanja u iznosu od 3.487.893 KM.

Protiv Društva pokrenuto je 35 tužbi, od strane fizičkih i pravnih lica, u ukupnoj vrijednosti 5.885.869 KM. Međunarodnom računovodstvenom standardom 37 (MRS) je propisano da je Društvo dužno da izvrši rezerviranje za potencijalne obveze odnosno potencijalne rashode ako su ispunjeni sljedeći uvjeti: kad pravna osoba ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlog događaja, kada je vjerovatno da će odliv resursa koji sadrži ekonomske koristi biti potreban za izmirenje obveza i kada se iznos obveze može pouzdano procijeniti.

Međutim, u cilju iskazivanja realnijeg rezultata, odgovorni su procijenili da će se u sljedećoj godini realizirati samo 1.525.795 KM pokrenutih sporova koji se odnose na naknadu štete zbog kvarova na mreži i izvršili rezerviranje (rashoda i obveza) u tom iznosu na dan 31.12.2010. godine.

5.8 Prihodi

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 382.991.119 KM što je u odnosu na isti period prethodne godine veće za 71.126.219 KM ili 22,80 %.

Struktura iskazanih prihoda je:

Vrsta prihoda	31.12.2010.	31.12.2009.
Prihodi od prodaje	369.597.550	306.180.807
Prihodi od financiranja	2.343.594	661.820
Ostali prihodi	11.049.975	5.022.273
UKUPNO:	382.991.119	311.864.900

Prihodi se iskazuju po fer vrijednosti u visini obračunatih isporuka proisteklih iz redovnih aktivnosti Društva i u visini dobitaka proisteklih iz drugih aktivnosti. Prihodi se prvenstveno ostvaruju prodajom električne energije domaćinstvima, industrijskim i ostalim korisnicima u Federaciji Bosni i Hercegovini. Priznaju se na temelju mjerenja stvarno utrošene električne energije isporučene kupcima, a na temelju tarifnih stavova određenih od Regulatorne komisije za električnu energiju Federacije BiH (FERK). Kamate

zaračunate na nepodmirene tražbine s temelja prodaje električne energije (po dobivenim sudskim sporovima) priznaju se kao prihod razdoblja u kojem se naplate. Naknade za priključenje priznaju se kao prihod razdoblja u kojem se naplate. Cijene električne energije distributivnim potrošačima (direktni kupci-velepotrošači, domaćinstva i ostali tarifni kupci) određuje Regulatorna komisija za električnu energiju (FERK), sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije i Tarifnim stavovima za prodaju električne energije.

Prihodi od prodaje dobara i usluga iskazani su u iznosu 369.597.550 KM, a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 63.416.743 KM ili 20,71%.

Prihode od prodaje dobara iskazani su u iznosu 352.763.109 KM a čine ih: prihodi od prodaje električne energije na domaćem tržištu 325.691.746 KM; prihodi od prodaje električne energije na ino tržištu 27.071.363 KM.

Prihode od prodaje usluga iskazni su u iznosu od 16.834.441 KM a čine ih: prihodi od obračuna gubitaka električne energije za kupce na naponu 110 kV i više 3.889.494 KM; prihode od usluga trećim licima 12.827.998 KM (a to su: prihodi od elektroenergetskih suglasnosti, revizija projekata, održavanje i opravak elektroenergetske mreže i pregleda mjernih mjesta, baždarenja brojila, zamjena uklopnih satova, isključenja i ponovna uključanja potrošača električne energije); prihodi od zakupnine 35.754 KM, te ostali prihodi od usluga 81.195 KM.

Prihodi od financiranja iskazani su u iznosu od 2.343.594 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.681.774 KM ili 3,5 puta.. Najznačajniji prihodi od financiranja su: prihodi od zateznih kamata 1.550.615 KM; prihodi od kamata na oročena sredstva 349.271 KM; prihodi od naplaćenih sudskih taksi 318.163 KM; ostali financijski prihodi 125.545 KM.

Ostali prihodi iskazani su u iznosu od 11.049.975 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 6.027.702 KM ili 2,2 puta. Ostale prihode čine: prihodi od donacija 2.742.903 KM (prihode koji se tijekom razdoblja sučeljavaju sa povezanim troškovima-amortizacijom na donirana sredstva); povrat carinskog evidentiranja 759.981 KM; naplaćena prethodno otpisana potraživanja 3.905.767 KM; prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja 2.483.676 KM; oprihodovane nezatvorene uplate 349.937 KM; prihodi od odustatnine 310.527 KM; povrat uplaćenog dijela po sudskim presudama 123.079 KM; prihodi od naplate štete 96.551 KM; prihodi od čajne kuhinje 84.697 KM; prihodi od refundacije bolovanja 81.269 KM; dobiti od prodaje transportnih sredstava 53.330 KM; otpis obveze prema dobavljačima 23.288 KM, te ostali nespomenuti prihodi 34.970 KM.

5.9 Rashodi

U finansijskim izvješćima iskazani su rashodi u ukupnom iznosu 342.244.604 KM. Struktura iskazanih rashoda je slijedeća:

Rashodi	31.12.2010.	31.12.2009.
Operativni rashodi-Troškovi za prodano	297.073.243	263.539.294
Drugi operativni rashodi	3.512.219	5.874.708
Rashodi s osnova kamata	1.499.344	1.621.592
Drugi financijski rashodi	1.480.543	223.027
Ostali rashodi	38.679.255	17.262.379
Ukupno:	342.244.604	288.521.000

Operativni rashodi u iznosu od 297.073.243 KM predstavljaju 87 % ukupnih rashoda Društva. Čine ih: materijalni troškovi 107.232.242 KM (utrošene sirovine i materijal, utrošena energija, utrošeni rezervni dijelovi, otpis sitnog inventara, ambalaže, auto-guma), amortizacija 43.901.136 KM, troškovi usluga 11.981.062 KM (najamnine, intelektualne usluge, usluge istraživanja i razvoja), razni troškovi poslovanja 61.793.638 KM (dnevnice za službena putovanja i putni troškovi, naknade troškova zaposlenih, naknada i drugi troškovi članova nadzornog odbora, doprinosi članarine i druga davanja, porezi koji ne ovise od financijskog rezultata, posebne vodoprivredne naknade, naknada za hidroakumulaciju, troškovi osiguranja, bankovne usluge, troškovi reprezentacije, ostali razni troškovi poslovanja), rezervirani troškovi 4.689.097

KM (za sudske sporove, za otpremnine, jubilarne nagrade i za neiskorištene dane godišnjeg odmora djelatnika), te troškovi zaposlenih 67.476.067 KM.

Drugi operativni rashodi u iznosu od 3.512.219 KM odnose se na otpis zastarjelih, polomljenih i neupotrebljivih zaliha materijala i na gubitke od usklađivanja vrijednosti zaliha na kojima nije bilo izdavanja niti nabavki posljednjih 12 mjeseci sukladno MRS 2. Ispravka vrijednosti (usklađivanje vrijednosti sa tržišnom vrijednosti) zaliha materijala je izvršeno koristeći stope za određeni period ne korištenja i to:

Za period od 13-18 mjeseci 15%; za period od 19-24 mjeseca 30%, za period od 25-36 mjeseci 50% i za period preko 36 mjeseci 95%.

Rashodi s osnova kamata u iznosu od 1.499.344 KM odnose se na kamate po kreditima za nepovučena sredstva i po kreditima za završene investicije, te na kamate po stambenim kreditima djelatnika u čijem financiranju Društvo učestvuje.

Drugi financijski rashodi u iznosu od 1.480.543 KM odnose se na tečajne razlike i na zateznu kamatu za PDV po zapisniku Uprave za indirektno oporezivanje i na zateznu kamatu po presudama.

Ostali rashodi u iznosu od 38.679.255 KM odnose se najvećim dijelom na ispravku vrijednosti nenaplaćenih potraživanja 37.383.656 KM, a ostalo se odnosi na manjkove, kazne penale i naknada štete, naknadno utvrđene rashode iz prošlih godina u ukupnom iznosu od 1.295.599 KM.

Društvo je izvršilo ispravku potraživanja u iznosu od 30.550.691 KM od Elektroprijenosa Bosne i Hercegovine a. d. Banja Luka koja su nastala temeljem diobene bilance sukladno Zakonu o utemeljenju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, br.35/04).

Međutim, na Prijedlog diobene bilance nisu dali suglasnost ni Nadzorni odbor ni Vlada FBiH niti su Prijedlog diobene bilance prihvatili članovi Povjerenstva, koji su učestvovali u njenoj izradi u ime Elektroprijenosa BiH a.d. Banja Luka. Elektroprijenos BiH a.d. Banja luka nije prihvatio obveze, po iskazanim potraživanjima Društva, prilikom usuglašavnaja stanja na dan 31.12.2009. godine, ni na dan 31.12.2010. godine (nije potvrdio Izvod otvorenih stavki). Temeljem navedenog to potraživanje u poslovnim knjigama i na dan 31.12.2009. godine nije bilo sukladno Okviru za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća točka 85, a što je šire pojašnjeno u Izvješću financijskih izvješća Ureda za reviziju za 2009. godinu

MRS 8 Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i pogreške, je definirano da se ovakva ispravka knjiži kao ispravka pogreške prethodnog razdoblja.

Uprava ispravku vrijednosti navedenih potraživanja nije izvršila na teret kapitala iako se radi o pogrešci prethodnog perioda, već na teret rashoda tekućeg perioda, što je dovelo da je financijski rezultat (dobit) za 2010. godinu umanjena za navedeni iznos od 30.550.691 KM, a sam time za navedeni iznos, umanjena je i osnovicu poreza na dobit.

Preporuka:

Poduzeti sve aktivnosti kako bi financijska izvješća Društva (bilaca stanja;bilanca uspjeh, izvješće o promjenama u kapitalu te izvješće o novčanim tijekovima) na datum bilancirana bili iskazani istinito i fer sukladno MRS i MSFI.

5.9.1 Troškovi zaposlenih

Troškovi zaposlenih prema bruto bilanci iskazani su u iznosu 70.779.045 KM.

Pregled ostvarenih troškova uposlenih prema prezentiranim podacima dat je u tabeli:

	31.12.2010.	31.12.2009.
Bruto plaće	57.651.151	54.445.680
Topli obrok	6.192.026	5.838.272
Troškovi prevoza	1.297.827	1.239.924
Regres za godišnji odmor	2.335.063	2.193.864
Ostale naknade uposlenim	3.302.978	1.953.308
Ukupno :	70.779.045	65.671.049

Troškovi zaposlenih odnose se na bruto plaće 57.651.151 KM, topli obrok 6.192.026 KM (prosječno 16 KM po danu po zaposlenom), troškove prevoza 1.297.827 KM, regres za godišnji odmor 1.297.827 KM (70% prosječne plaće uposlenika ostavrene za posljednja 3 mjeseca, a minimalno u iznosu od 70 %

prosječne plaće Društva ostvarene u posljednja 3 mjeseca što u prosjeku iznosi 1.286 KM po djelatniku) i ostale naknade uposlenim 3.302.978 KM.

Ostale naknade uposlenih odnose se na naknade za vjerske praznike 2.028.468 KM, na izdatke za otpremnine 189.021 KM, na izdatke za jubilarne nagrade 593.741 KM, na novčane pomoći u slučaju smrti 175.661 KM, na novčane pomoći u slučaju invalidnosti 176.880 KM, na naknade troškova za liječenje u zdravstvenoj ustanovi 56.048 KM i na poklone djeci uposlenih 83.159 KM.

Obračun i isplata ovih naknada izvršena je u skladu sa kolektivnim ugovorom, internim aktima i zakonskim propisima. Na više obračunate i isplaćene naknade (topli obrok i regres od osnovice za utvrđivanje istih prosječne mjesečne plaće u FBiH) obračunati su i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi.

Obračun plaća i naknada reguliran je Kolektivnim ugovorom elektroprivredne djelatnosti u Federaciji BiH („Sl. novine FBiH“ broj: 61/07), Pravilnikom o plaćama iz travnja 2008. godine sa izmjenama i dopunama, Pravilnikom o radu iz travnja 2008. godine sa izmjenama i dopunama, te pojedinačnim ugovorima o radu zaposlenika.

Osnovna plaća zaposlenika je proizvod najniže neto satnice, koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta koje zaposlenik obavlja i ostvarenog fonda sati. Najniža neto satnica iznosi 2,45 KM, što je u skladu sa člankom 36. Kolektivnog ugovora i članom 6 Pravilnika o plaćama.

Obračun plaće za upravu se vrši prema Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, (Sl. novine FBiH broj 12/09 od 25.02.2009. godine) i prema aktu Federalnog ministarstva energije rudarstva i industrije od 09.06.2009. godine.

Istim aktom regulirane su i naknade za Nadzorni odbor i Revizijski odbor.

Mjesečna neto plaća generalnom direktoru utvrđena je u visini 5, a za izvršne direktore u visini 4 prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca. Tako utvrđene plaće uvećavaju se za visinu minulog rada što je predviđeno članom 5. stav 2. Zakona o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija u FBiH i javnim preduzećima u većinskom vlasništvu Federacije BiH. ("Sl. novine FBiH", broj: 12/09). Navedenim članom nisu decidno navedene druge vrste naknada.

Najveća neto plaća isplaćena u Društvu za listopad mjesec iznosi 4.063 KM, najmanja 632 KM, a prosječna neto plaća ostvarena u 2010. godini prema Izvješću o poslovanju iznosi 1.555 KM.

Naknade članovima Nadzornog odbora, Odbora za reviziju i Odjela za internu reviziju

Obračun naknada Nadzornom odboru vrši se sukladno Zakonu o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja Institucija u FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH (Sl. Novine FBiH broj 12/09) i sukladno aktu Federalnog ministarstva energetike, rudarstva i industrije od 09.06.2009. godine i ugovorima o angažmanu, kojim je regulisano da Predsjedniku Nadzornog odbora pripada **mjesečna** naknada u visini od dvije prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH u prethodna 3 mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Članovima Nadzornog odbora ta naknada iznosi 80 % naknade Predsjednika Nadzornog odbora.

Naknada Predsjedniku Nadzornog odbora isplaćena za listopad mjesec 2010. godine iznosi 1.608 KM, a za članove Nadzornog odbora 1.286 KM.

Sukladno aktu Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (resorno ministarstvo) od 09.06.2009. godine predsjedniku Odbora za reviziju pripada mjesečna naknada u visini 50 % naknade predsjednika Nadzornog odbora, a članovima Odbora za reviziju naknada iznosi 50 % naknade članova Nadzornog odbora.

Obračun naknade za Predsjednika Odbora za reviziju je vršen sukladno aktu resornog ministarstva tek od 18.06. 2010. godine (50 % naknade Predsjednika Nadzornog odbora), a do tada obračun je vršen u visini od 110% jedne prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH. Članovima Odbora za reviziju, naknada se obračunavala prema ugovoru o angažmanu u iznosu od 80 % prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u FBiH.

Naknada predsjedniku Odbora za reviziju isplaćena za listopad mjesec 2010 godine iznosi 804 KM, a za članove 643 KM.

Prema ugovoru o angažmanu Predsjedniku i članovima Nadzornog odbora i Predsjedniku i članovima Odbora za reviziju pripada i naknada troškova službenog putovanja radi prisustva sjednicama.

Obračun naknada za rukovodioca Odjela za internu reviziju sukladno Ugovoru o obavljanju dužnosti se vršilo mjesečno u iznosu od jedne prosječno isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom, ostvarene u FBiH. Za listopad 2010. godine isplaćena je naknada u iznosu od 806 KM.

Ostvareni rashodi su u odnosu na prethodnu godinu veći za 18 %. Pojedine pozicije rashoda o čijoj visini odlučuje Uprava Društva ne služe u poslovne svrhe, odnosno radi se o porezno nepriznatim rashodima, (regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade, premije osiguranja djelatnika, pokloni djeci djelatnika i naknade za državne i vjerske praznike).

Društvo je na ime primanja zaposlenih koji su porezno nepriznati po poreznoj bilanci izvršilo isplatu u iznosu od 3.251.903 KM (oporezivi iznos, otpremnina, jubilarnih nagrada, regresa, premije osiguranja djelatnika, pokloni djeci djelatnika i naknade za državne i vjerske praznike).

Temeljem naprijed navedenog ne možemo potvrditi da je Uprava Društva poduzimala adekvatne aktivnosti, kako bi trošenje sredstava bilo što racionalnije.

Preporuka:

Organi upravljanja su dužni poduzeti sve aktivnosti kako bi realizacija rashoda bila racionalna i sukladna sa utvrđenom namjenom i planom predviđenim sredstvima.

5.10 Financijski rezultat

Društvo je u financijskim izvješćima za 2010. godinu iskazalo pozitivan financijski rezultat (dobit) u iznosu od 40.746.515 KM. Međutim, ne možemo potvrditi visinu iskazanog financijskog rezultata, odnosno iskazanu dobit iz razloga koji su navedeni u Osnovi za izražavanje mišljenja pod tačkom I.

5.11 Javne nabave

Organizacijske jedinice Društva na temelju gospodarskog plana utvrđuju svoje planove nabave i podnose prijedloge za provođenje postupka nabave. Prijedloge za provođenje postupka nabave podnose Izvršni direktori organizacijskih jedinica putem Sektora za nabave i podnose se Upravi Društva. Prijedlog dostavljen od organizacijskih dijelova sadrži sve relevantne podatke za predmet nabave (tehničku specifikaciju, troškovnik sa tehničkim specifikacijama, procijenjenu vrijednost, planirano vrijeme za postupak nabave i planirano vrijeme za realizaciju, prijedlog člana Povjerenstva ispred tog organizacijskog dijela). Nakon prijema prijedloga Sektor nabave sastavlja obrazac «Mišljenje» u kojem utvrđuje je li prijedlog sadrži sve bitne elemente i utvrđuje najprimjereniji postupak nabave. Prijedlog sa svim priložima i mišljenje Sektor nabave dostavlja na suglasnost Izvršnom direktoru za financijsko računovodstvene poslove i Izvršnom direktoru za pravne, kadrovske i opće poslove. Nakon potpisanog mišljenja Sektor za nabave priprema prijedlog teksta odluke o pokretanju postupka i zajedno sa prijedlogom za provođenje postupka dostavlja Upravi na odobrenje. Uprava donosi Odluku o pokretanju postupka.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezanu za provedbu postupka slijedećih nabavki:

- Nabavka niskonaponskih ormara za razvod i mjerenje sa sitnim materijalom-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa Elektro Milas d.o.o Ljubuški u vrijednosti 262.361 KM;
- Nabavka auto guma-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa Nuić d.o.o.Ljubuški u vrijednosti od 131.019 KM;
- Elektronička brojila električne energije-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa Dalekovod d.o.o Mostar u vrijednosti od 977.898 KM;
- Nabavka uredskog materijala-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa Antonio Commerce d.o.o Mostar u vrijednosti od 228.675 KM;
- Nabavka programskih aplikacija za upravljanje kadrovima u JP EP HZ HB d.d. Mostar, otvoreni postupak, ugovor zaključen sa Tehnologija d.o.o Sofija u vrijednosti od 392.951 KM
- Nabavka stupova, nogara, betonske cijevi i obujmice-pregovarački postupak (proveden nakon tri otvorena postupka), ugovor zaključen sa Prominvest d.o.o Konjic u vrijednosti od 1.018.785 KM;

- Nabavka ovjesne i srednjonaponske opreme-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa Dalkovod d.o.o Mostar u vrijednosti od 3.468.156 KM;
- Lot A Nabavka rezervnih dijelova za elektro sustave: nadzora, upravljanja, mjerenja, signalizacije i uzbude i regulacije napona-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa AX-Soling d.o.o Grude u vrijednosti 235.360 KM;
- Izgradnja poslovno-radioničkog objekta Poslovnice u Ljubuškom-otvoreni postupak, ugovor zaključen sa sat&D Company d.o.o Vašarovići Ljubuški u vrijednosti od 653.174 KM;
- Osiguranje imovine JP Elektroprivreda HZ HB Mostar, organizacijskog dijela Proizvodnja na period od 24 mjeseca-pregovarački postupak (nakon dva prethodno poništena otvorena postupka), ugovor je zaključen sa Croatia osiguranje d.d Ljubuški u vrijednosti od 1.429.298 KM.

Izvršili smo uvid u dokumentaciju vezano za poništene postupke slijedećih nabavki:

- Sanacija pristupnog mosta HE Jajce II-otvoreni postupak, procijenje vrijednosti 480.000 KM;
- Servisiranje i održavanje vozila (Iveco9 lociranih na području HNŽ i ZHŽ-otvoreni postupak, procijenjena vrijednost 122.000 KM;
- Redovito i kasko osiguranje vozila za potrebe JP HZ HB d.d. Mostar za dvije godine-otvoreni postupak, procijenjen vrijednosti 345.110 KM;
- Izgradnja poslovnog radioničkog objekta Poslovnice u Ljubuškom-otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 800.000 KM;
- Osobna zaštita opreme-otvoreni postupak, procijenjen vrijednosti 186.200 KM;
- Nabavka opreme za transformatore (SN i NN razvod)-otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 1.608.595 KM;
- Nabavka ormara pomoćnog napajanja i ormari zaštite za potrebe DP Centar-otvoreni postupak, procijenjene vrijednosti 200.000 KM;
- Zamjena upravljanja kranovima u CHE Čapljinina-otvoreni postupak, procijenjen vrijednosti 680.000 KM.

Uvidom u tendersku dokumentaciju i procedure postupaka nabavki utvrdili smo da se postupalo prema usvojenim politikama i da su u revidiranim postupcima ispoštovane procedure propisane Zakonom o javnim nabavkama BiH i njegovim provedbenim aktima.

5.12 Vanbilančna evidencija

Vanbilančna evidencija u finansijskim izvješćima iskazana je u iznosu od 327.106.377 KM, a odnosi se na evidentiranih 50% vrijednosti dvije hidroelektrane:

- HE Grabovica 115.474.831 KM (50% vrijednosti objekta),
- HE Salakovac 211.244.889 KM (50% vrijednosti objekta) i na vrijednost evidentiranih

rashodovanih stalnih sredstava po popisu na dan 31.12.2010.godine, u iznosu od 386.657 KM.

Po saznanjima odgovornih, navedene hidroelektrane se u 100% iznosu vode u aktivnoj bilanci JP Elektroprivreda BiH, Sarajevo.

5.13 Proces IT sustav

Na mrežnoj IT infrastrukturi baziranoj na klijent server računalnim mrežama i Microsoftovim tehnologijama izvršavaju softverska rješenja za podršku najvažnijim radnim i poslovnim procesima u Društvu. Računalni sustavi u regionalnim opskrbnim centrima sa upravom su povezani optičkom mrežnom infrastrukturom, a niži organizacione dijelovi koriste komunikacijsku infrastrukturu telekom operatera. Dijelovi sustava u proizvodnji su autonomni.

Za podršku računovodstvenim i poslovnim procesima Društvo koristi integralno rješenje FMIS sustav SAP implementirano 2007. Interfejs sa SAP sustavom iz ostalih softverskih rješenja je najvećim dijelom automatiziran. Iz biling sustava se generiraju temeljnice u formi tekstualnih fajlova putem automatskih intrefejsa prenose u modul glavne knjige. Pristup fajlovim imaju administratori sustava. Ovlaštene osobe

odabiru temeljnice čekiranjem i prosljeđuju u SAP. Održavanje SAP sustava vrši eksterna firma, a praćenje realizacije ugovora u skladu sa Poslovnikom.

Za podršku procesu obračuna i naplate potrošnje el. energije domaćinstvima i pravnim licima kao i podršku pratećim procesima se koristi softversko rješenje bazirano na Internet tehnologijama, sa centraliziranom bazom podataka i kojem se pristupa putem web preglednika. Održavanje i razvoj softvera vrši firma autor i Hrvatska elektroprivreda (HEP), što je regulirano ugovorom. Administriranje aplikacije i baza podataka vrše zaposlenici IT sektora iz Direkcije Društva. Softver je vlasništvo firme autora.

Proces očitavanja stanja el. energije na trafostanicama je najvećim dijelom automatiziran.

Za podršku procesu izvješćivanja se koristi BI rješenje na način da se iz skladišta podataka (data warehouse) generiraju potrebna izvješća. Softver je razvila eksterna firma, a Društvo raspolaže vlasničkim pravima nad izvornim kodom softvera.

Evidencije i obračun plata se vrši u softverskom rješenju razvijenom u starijim tehnologijama, a u tijeku je implementacija softvera za podršku HRM i evidencijama i bračunu plaća, koja će biti završena do kraja godine.

Za podršku procesu upravljanja proizvodnje i distribucije el.energije korisiti se sustav SCADA koji je implementiran u proizvodnji („velika SCADA“), dok je u opskrbi implementacija u toku („mala“ SCADA).

Podršku IT sustavu unutar Društva osigurava Sektor za IT u direkciji društva i IT osoblje iz ostalih organizacionih dijelova. Sustav je podržan i korištenjem eksternih IT ljudskih resursa u procesu održavanja i razvoja najznačajnijih softvera koji se izvršavaju na IT sustavu Društva.

Planiranje razvoja IT funkcija se vrši putem IT projekata u okviru investicija i to na trogodišnjem nivou, a Društvo nema strateški dokument informatičkog razvoja.

Društvo ne raspolaže vlasničkim pravima za većinu ključnih softverskih rješenja koje koristi, a to znači stanovitu ovisnost od autora softvera u procesima održavanja i razvoja sustava.

Ustanovili smo da Društvo nema izrađenu internu web stranicu- elektronsku oglasnu ploču.

Društvo je u značajnoj mjeri posvećeno IT sigurnosti i raspolaže dokumentom kojim regulira pravila iz ove oblast u skladu sa principima najboljih sigurnosnih praksi. Uzevši u obzir veličinu IT sustava i značajan broj korisnika koji na različite načine i svrhe pristupaju sustavu dajemo slijedeće preporuke vezano za podizanje nivoa sigurnosti IT sustava:

Strateški planirati razvoj IT funkcija kako bi se osigurao IT sustav u skladu sa poslovnom strategijom razvoja.

Preporučujemo osiguranje dostupnosti izvornog koda u slučaju nemogućnosti podrške od strane autora softvera.

Izraditi internu web stranicu Društva –intranet u svrhu objave bitnih sadržaja i osiguranja dostupnosti korisnicima sustava.

Preporučujemo procjenu IT rizika i samoprocjenu IT sigurnosti ključnih dijelova IT sustava kako bi se identificirale ranjivosti sustava i implementirale adekvatne sigurnosne kontrole.

Preporučujemo podizanje nivoa sigurnosti IT implementacijom softvera za prevenciju i detekciju nedozvoljenih aktivnosti korisnika. Osigurati uvjete primjene istog nivoa sigurnosti na sve organizacione dijelove Društva. Osigurati adekvatne kontrole okruženja u prostoriji za server, pisane procedure startupa shutdowna.

Preporučujemo izradu plana kontinuiteta IT operacija i Disaster recovery plan IT sustava.

6. KOMENTAR

U ostavljenom roku Javno poduzeće “Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar, očitovala se dopisom broj: I-8506/11 od 09.08.2011. godine, na dostavljeni Nacrt izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2010. godinu. U navedenom očitovanju Javno poduzeće Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar je za manji broj nalaza dala obrazloženja. Navedena obrazloženja nisu prihvaćena, obzirom da nije priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza u Izvješću.

U Očitovanju po Nacrtu izvješća o izvršenoj reviziji finansijskih izvješća za 2010.godinu koji se odnosi na planiranje, Uprava Društva je detaljno obrazložila razloge povećanja rashoda u odnosu na planirane. Međutim racionalno povećanje rashoda trebalo je predvidjeti Rebalansom plana.

**Rukovodilac
Sektora za finansijsku reviziju**

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Vođa Tima:

Mira Pažin, revizor, dipl.oec

Članovi Tima:

Rabija Sokolović, revizor, dipl.oec.

Derviša Harbaš, viši revizor za IT